

Glasbena tematika: Simfonična glasba na filmskem platnu

Verjetno pri ogledu filma niste bili nikoli pozorni na glasbo, ki film spremlja. Mnoge spremljevalne skladbe v filmih nastanejo naknadno, ko je film že končan. Obstaja pa tudi dosti primerov, ko se k filmu doda znano glasbeno delo. Prav takšne glasbene primere vam bova danes predstavili.

Razvrstili sva jih po letnici nastanka filma.

Vsak insert si oglejte in rešite dodano nalogo. Rešitve pošljite vsak svoji učiteljici za GUM. Želiva vam obilo užitkov in zabave!

1. Primer: Film **Veliki diktator**, režiser Charlie Chaplin
V odlomku bomo videli 'ples' brivca, ki se ukvarja z natančnimi gibi svoje obrti, pri tem pa ne pozabi na glasbo, katera ga pri tem vodi.
Veliki diktator (1940, **J. Brahms: Madžarski ples št. 5**)

<https://www.youtube.com/watch?v=H19jByxrqlw>

NALOGA: Gotovo si že sam/a prepoznal/a glasbeno nadarjenost igralca Charlija Chaplina, ki je tudi kot režiser znal uskladiti sporočilnost odlomka z ritmom in značajem glasbe skladatelja Johannes Brahmsa. **Zapiši z nekaj besedami, kakšen je značaj glasbe, njen ritem, dinamika, tempo ... in razloži, kakšna je povezava med sliko in glasbo.**

MOŽNOST: film si lahko v celoti ogledaš na povezavi (morda med prazniki, ker je dolg dobri 2 uri, a ti ne bo žal).

<https://www.youtube.com/watch?v=pw23cHhdJuY> (v začetnem delu filma tudi del Ode radosti)

2. Primer: Film **Na svoji zemlji** (1948).

Gre za prvi slovenski celovečerni zvočni film. Zgodba se dogaja na Primorskem, v zadnjih dveh letih osvobodilnega boja. Prebivalci tipične primorske vasi so naprej trpeli italijansko okupacijo in kasneje še nemško. Zanje je odpor priložnost, da se osvobodijo tuje nadvlade. Film je hkrati vojni film o partizanskem boju in tudi film, ki pokaže vas in njene prebivalce. V filmu nastopajo preprosti ljudje in slovenski gledališki igralci, za katere je bil to prvi nastop v filmu.

Marjan Kozina: Na svoji zemlji

<https://www.youtube.com/watch?v=E3A35iXVdNY>

NALOGA: Glasba, ki si jo slišal/a, je avizo jutranjega programa na Radiu Slovenija ob 5. uri – kaj misliš, zakaj? Kakšna čustva ti vzbudi ta glasba?

MOŽNOST: odlomek iz filma s pesmijo Hej, brigade (sicer s španskimi podnapisi, ker nam kak drug posnetek filma ni dostopen)

<https://www.youtube.com/watch?v=609Wsrn9d18>

3. Primer: Film **Nesmrtno ljubljena** (1994), režija Bernard Rose;

Scenarij – zgodba za film temelji na pismu, ki ga je Ludwig van Beethoven napisal neznani ženski. V raziskovanju njene identitete se pojavi mnogo novih in novih pogledov na življenje in delo tega glasbenega genija, sploh pa zato, ker je njegovo zasebno življenje pravzaprav še danes uganka številnih biografov. Filmski odlomek, ki prikazuje izvedbo njegove 9. simfonije, postavlja Beethovna v čas njegove skoraj popolne gluhosti, a izjemne ustvarjalne moči. Ideja zaključnega dela simfonije, znane kot Oda radosti je sinonim za najbolj human pogled na svet, ki bi lahko bil združen in celovit prav zaradi glasbe, bratstva, prijateljstva in ljubezni. Jezero, v katerem se mladi Ludwig (v spominih) ponoči okopa, s svojimi zvezdami na vodni gladini in preslikavo v zvezdnato nebo postavlja Odo radosti (kot sedanjo evropsko himno) na idejo zvezd v evropski zastavi.

L. van Beethoven: Simfonija št. 9. v d-molu, Oda radosti

<https://www.youtube.com/watch?v=7fQG4CcoRuM>

NALOGA: nov umetniški slog.

Kateri umetniški slog je skladatelj ustvaril v svojem zadnjem obdobju?

Katera čustva se porajajo v tebi ob gledanju tega prizora?

Kaj je pri tem odločilno: dogajanje, igralci, glasba, svetloba, zvočni učinki, scenska zasnova ... ?

4. Primer: Film **Platoon** (Vod) 1986, režiser Oliver Ston

Gre za ameriški vojni film. Temelji na Stonovi izkušnji iz vojne, ko je kot prostovoljec služil v Vietnamu in na lastni koži občutil posledice nasprotovanj te vojne skoz oči narednika in vodje voda. Kako je to vplivalo na vod in moralo vojakov v bojevanju, ter seveda na posledice le-tega.

Samuel Barber: Adagio za godala

<https://www.youtube.com/watch?v=kRCubAtPiKg>

NALOGA: Kakšen se ti zdi ta izbor glasbe, v primerjavi s prizori, ki se v tem odlomku prikažejo v filmu? Povej svoje mnenje.

5. Primer: Risani film: **Fantazija 2000** (1999), produkcija Walt Disney

Walt Disney je bil tudi sam velik ljubitelj klasične-simfonične glasbe, prav zaradi tega pa jo je rad vključeval v svoje filmske in animirane projekte. Želel je namreč, da otroci in odrasli preko njegovih filmskih stvaritev stopijo v svet umetnosti, ki je na koncu koncev ena sama – umetnost, ki povzdigne človeka v kultivirano bitje. Film Fantazija 2000 je nadaljevanje kulturnega filma Fantazija (Fantasia) iz davnega leta 1974, ki je prejel veliko število mednarodnih filmskih in glasbenih nagrad za inovacijo, med drugim pa tudi prvega oskarja za animirani lik – celemu svetu znano Miki Miško (Mickey Mouse)

Paul Dukas: Čarovnikov vajenec

<https://www.youtube.com/watch?v=xHEMkbyXFxs>

NALOGA: Glasba je programska.

Kaj pomeni izraz programska glasba?

Kakšen je značaj glasbe:

- ko veliki čarodej zapusti palačo
- ko čarovnikov vajenec začara metlo
- ko metla hodi
- ko ta zajema in izliva vodo
- ko vajenec pleše?

MOŽNOST: lahko si ogledaš nadaljevanje, ko Miki ne zna odčarati metle.

<https://www.youtube.com/watch?v=oPDSofgivPA>

Glasbene predstave je konec. Upam, si užival/a. Sedaj pa le naredi naloge in jih pošlji svoji učiteljici za GUM.

LEP POZDRAV OD UČITELJIC: ALENKE IN SIMONE.